

ning paa Bornholm, og jeg har ofte havt Anledning til at lægge Beslag paa alle mine ringe Gæver for at bidrage til dette Formaal. Nu kan man jo have det Naab, tror jeg, at der er nogenlunde lyse Udsigter til at beholde Bornholms Væbning, altsaa naae et Maal, som jeg og flere Andre interessere os for. — Da jeg ikke tidligere har havt Leilighed til at udtale mig om Sagen, maa det være mig tilladt at knytte nogle Bemærkninger til Lovforslaget; men jeg skal bestrebe mig for at gjøre det kort, da jeg jo maa forudsætte, at det er en Sag, som ikke har en saa almindelig Interesse, at man tør udtale sig meget langt om den, ihvorvel den har en særdeles stor Interesse for en vis Kreds af Befolkningen. Jeg skal tillade mig at lægge Hovedvægten i Almindelighed paa, at den bornholmske Væbning med Hensyn til Tjenestebyrden ikke kommer til at stille de bornholmske Børnepligtige ugunstigere end de Børnepligtige i det øvrige Land. Det tror jeg vil kunne fyldestgøres dels ved den Naade, hvorpaa den ærede Forslagsstiller har tænkt sig Rekruternes Indtælbelse, og dels ved, at man indskrænker Gjenindtælbelsen til to, hver paa 15 Dage, hvilket jo ikke ganske stemmer med Forslaget her, idet navnlig § 15 gaar ud fra, at der skal finde Indtælbelse Sted hvert andet Aar med en Ovelsestid af indtil 13 Dage hver Gang. Jeg tror nemlig, at Indtælbelsen paa 15 Dage hver Gang vil være nok saa formaalstjenlig, og jeg tror, at det vil i det Væsentlige stemme med det Tjenestebidrag eller den Tjenestebyrde, der kan stilles i Sammenligning med den øvrige Hærs Gjenindtælbelse. Der er tillige i § 15 en Bestemmelse om Indtælbelse af Heste til Bepænding for et Halv-batteri og til Nidbrug for Ordnansafdeling. Jeg maa sige her, at jeg tror, det er meget heldigt, at denne Bestemmelse staar i Loven, idet jeg hertil skal knytte et Par Bemærkninger med Hensyn til Hestens Udredning. Ved Lov af 12te Februar 1872 blev det bestemt, at der skulle udskrives af det Bornholmske Hartkorn 12 Skilling pr. Lb. Hartkorn til Udredning af Heste til Bornholms Væbning. Jeg antager, at Loven forsaavidt er stet Fyldest, som jo denne Udskrivning paa Hartkornet virkelig har fundet Sted. Derimod er Loven til en anden Side ikke stet Fyldest; idet man nemlig saagodtsom Intet har mærket til Indtælbelse af Heste til Væbningens Øvelser. Naar undtages, at der er blevet benyttet nogle ganske faa Heste for at lære Mandskabet ved Rytteriet, hvorledes de skulle strigle og behandle en Hest og lægge en Sadel paa, har der næsten ingen Heste været brugt her. Ved Artilleriet har der saaledes stet ingen Brug været for dem (Modsigelse). Ja, der har nok været Brug for dem, men man har ikke brugt dem. Nu vil der, saavidt jeg har kunnet regne ud, paa denne Naade være opsparet en Sum af omtrent 12,000 Kr., som jo maa være kommen ind i Finants-

kassen. Jeg tror derfor, at, da denne Udskrivning efter Hartkornet er stet og er bestemt i Loven i det sidste Niemed at bruges til Udskrivning af Heste til Bornholms Væbning, har denne Krav paa det Belsøb, der saaledes er opsparet, og der kunde derfor maaste være god Grund til at nedlægge en Paastand paa, at det forbruges, eller, som man saa ofte her i Thinget populært siger, opspises til den Brug, hvortil det er bestemt, indtil der stter en ny Udskrivning i dette Niemed. — Der er dernæst en Bestemmelse om, at der skal kunne indkaldes Mandskab af Væbningen til Hjælp for den civile Øvrighed til at holde No og Orden; dette maa vist erkjendes for at være ganske i sin Orden, eftersom — saavidt mig be kjendt — noget Lignende finder Sted i det øvrige Land; men det forekommer mig, at det maatte siges tydeligt i Loven, at Saadant kun kunde ske mod særligt Godtgjørelse, da Mandskabet derved ellers kunde faae mere Tjenestetid, end Loven har tilsigtet. Endelig er der en Bestemmelse, som jeg finder aldeles urigtig, fordi jeg tror, at den vil lede til samme Resultat, som vi hidtil desværre have haft, nemlig at vi ikke have kunnet faae Lieutenanter til Væbningen. Det er Bestemmelsen i § 9; ifølge den kræves der, at disse Befalingsmandsølever skulle underkaste sig den almindelige Forberedelsesørgemen af første Grad eller overhovedet en theoretisk Prøve foruden den praktiske Prøve, som de ville have aflagt ved at erhverve sig Befalingsmandsgraden i Hæren. Jeg tror, at denne Bestemmelse vil i den Grad vanskeliggjøre Tilgangen af Befalingsmænd, at jeg paa det Bestemteste maa fraraade den. Dernæst er der en Bestemmelse om, at disse Væbningsofficerer skulle have Pension. Jeg tror, at dette er baade uforsønt og principfirdigt. Jeg mener nemlig, at i det Hele taget bør Befalingsmændene, Officererne ved Bornholms Væbning, stilles i Klasse med Forstærkningsofficerer, hvad ogsaa er blevet antydet i Lovforslagets første Paragrafer med Hensyn til Væbningens Oberst, Chefen, Dernæst vil jeg tillade mig at antte over en Post, hvilket jeg tror har sin Berettigelse. Man har før paa Bornholm klaget over, at der ikke er blevet tilbødt Underforpøraler og Menige Prød og Undermunderingsgebyr; man mente, det burde tilkomme dem, da de ellers i Henseende til Lønningssforholdene ere stillede lige med Underforpøraler og Menige i Hæren. Jeg tillader mig at gjøre opmærksom herpaa, fordi det er et Forhold, som har fundet megen Dmtale hjemme paa Bornholm, og som man har sølt sig utilfreds med. — Jeg veed ikke, om jeg tør komme dybt ind paa de foreslaaede Lønningssvilkkaar, da de høre ind under det næste Lovforslag, som foreligger; men da det maaste kunde forlorie Diskussionen, og jeg ikke skal gjøre lang Brug af Ordet, tør jeg maaste nu antyde, at det forekommer mig mærkeligt, at den ærede Forslags-